

Solaris i Pirx – nowa polska gwiazda i planeta

19 grudnia 2019

Międzynarodowa Unia Astronomiczna ogłosiła decyzję w sprawie nadania nowych nazw gwiazdom i planetom. Wśród nowych nazw znalazły się też polskie Solaris i Pirx, czyli gwiazda i krążąca wokół niej planeta, znajdujące się w odległości 161 lat świetlnych od Ziemi.

Układ planetarny BD+14 4559 został odkryty przez zespół profesora Andrzeja Niedzielskiego z Centrum Astronomii UMK. Teraz oficjalna nazwa gwiazdy brzmi Solaris, a planety – Pirx. To nazwy znane z twórczości Stanisława Lema.

Solaris jest mniejsza, mniej masywna i chłodniejsza od Słońca. Wokół niej krąży planeta Pirx o macie o 4% większej o masy Jowisza i promieniu 23% większym niż promień tej planety. Pirx znajduje się w odległości 0,78 jednostki astronomicznej (to odległość między Ziemią a Słońcem) od Solarisa. Obiega ją w ciągu 269 ziemskich dni. Polski układ planetarny można obserwować przez lornetkę. Znajduje się on w gwiazdozbiore Pegaza przy granicy z konstelacją Delfina.

Głosowanie, w ramach którego nazwano Solaris i Pirksa, zostało zorganizowane z okazji 100. rocznicy istnienia Międzynarodowej Unii Astronomicznej. W ramach IAU100 NameExoWorlds każdy kraj na świecie otrzymał do nazwania układ składający się z jednej gwiazdy i jednej planety.

Polacy wybrali Solaris i Pirksa. Z kolei Albańczycy nazwali swoją gwiazdę Ilyrian – pochodzą bowiem od Illirów – a planetę Arber, gdyż tak w średniowieczu nazywano mieszkańców Albanii. Z kolei mieszkańcy Bangladeszu postanowili, że gwiazda będzie nazywała się Timir („ciemność” w języku bengalskim), a planeta to Tondra („drzemka” w bengalskim). Finowie postawili zaś na mitologię. Horna to świat podziemny, a Hisi to lokalne duchy.

Podobnie postąpili mieszkańcy Wybrzeża Kości Słoniowej, którzy swoją gwiazdę nazwali Nyamien (najwyższe bóstwo w mitologii ludu Akan), a planecie nadali imię Asye (bogini Ziemi w mitologii Akan). Z kolei nasi południowi sąsiedzi, Czesi, podążyli tą samą drogą, co Polacy. Gwiazda Absolutno i planeta Markopulos to nazwy z dzieł sci-fi Karela Čapka.

Pełną listę nowych nazw można znaleźć na stronie [Międzynarodowej Unii Astronomicznej](#).

Autorstwo: Mariusz Błoński

Na podstawie: [IAU.org](#)

Źródło: [KopalniaWiedzy.pl](#)